

PREMIS PACO MUÑOZ 2023

PER PROMOURE LA LLIUTA CONTRA EL MALBARATAMENT ALIMENTARI

1. OBJECTIUS DELS PREMIS CONTRA EL MALBARATAMENT ALIMENTARI PROMOGUTS PER MERCABARNA

Un terç dels aliments que es produeixen en el món es llencen

A la Unió Europea cada any es malbaraten 154 milions de tones d'aliments, de les quals un 3% corresponen a la venda a l'engròs i al detall. El malbaratament alimentari es produeix en totes les baules de la cadena alimentària, però destaquen especialment les pèrdues que es donen a producció primària, que suposen un 59% del total.

A les llars es malbarata per cada espanyol una mitjana de 28 kg d'aliments a l'any (dades del 2021). Aquesta xifra equival a un 4% dels aliments comprats a les llars. Així mateix, l'impacte per la sostenibilitat del malbaratament és gran, s'estima que té un cost de 143.000 milions d'euros a l'any per a les empreses i llars a nivell Europeu.

Mercabarna convoca aquests premis amb la finalitat de promoure i reconèixer iniciatives que es duen a terme a Catalunya en favor de la lluita contra les pèrdues i el malbaratament als diferents esglaons de la cadena agroalimentària.

Tots els actors: sector privat, sector públic i societat, juguen un paper fonamental a l'hora de desenvolupar mesures que mitiguin els efectes socials i ambientals negatius que causen les pèrdues i malbaratament alimentari, tal com estableixen els Objectius de Desenvolupament Sostenible fixats per la ONU i que han d'assolir-se el 2030. Aquests premis pretenen també contribuir als Objectius de Desenvolupament Sostenible Fam 0 (ODS 2) i Producció i consum responsable (ODS 12) de l'Agenda 2030 aprovada per l'Organització de les Nacions Unides.

2. CATEGORIES I PREMIS

S'estableixen 3 categories:

- **Millor iniciativa de prevenció del malbaratament alimentari:** S'hi podran presentar aquelles empreses majoristes, minoristes, o del sector primari que presentin mesures de bones pràctiques en la seva gestió relacionades amb la prevenció i reducció de les pèrdues i malbaratament alimentaris i que involucrin la participació activa mitjançant algun tipus de conveni de col·laboració entre empreses pertanyents a una o més baules de la cadena de valor.

- **Millor iniciativa d'innovació tecnològica contra el malbaratament:** S'hi podran presentar empreses majoristes, minoristes, o del sector primari que estiguin aplicant mesures tecnològiques que tinguin un impacte directe en la reducció de les pèrdues i/o malbaratament alimentari.
- **Millor iniciativa d'innovació social:** S'hi podran presentar iniciatives i projectes d'emprenedoria vinculats a la innovació social, que tinguin com a objectiu la reducció del malbaratament i l'aprofitament alimentari a Catalunya, que demostrin un impacte social mesurable.

Totes les mesures i iniciatives hauran d'haver estat implementades al menys un any abans de la presentació de la candidatura i amb resultats d'impacte mesurables.

3. PRESENTACIÓ DE CANDIDATURES I TERMINIS

Per participar-hi, l'empresa o entitat participant haurà de presentar una memòria (en català o castellà) amb la següent informació:

- Presentació de l'empresa o entitat, el seu negoci i/o activitat.
- Descripció de la problemàtica detectada relacionada amb les pèrdues i el malbaratament a la que dona resposta el projecte presentat.
- Descripció de la iniciativa o mesura/es presentada/des, de les fases de implementació i de la inversió necessària per dur-la a terme
- Actors implicats en l'execució de la mesura/es contra el malbaratament.
- Descripció dels tipus d'impactes positius (econòmic, social, ambiental) que comporten la/les mesura/es.
- Indicadors quantitius i qualitius que permeten valorar els diferents impactes i el procediment d'obtenció de resultats.
- Els resultats obtinguts durant el període d'implementació del projecte.
- Potencial d'escalabilitat per incrementar el seu impacte
- Potencial de replicabilitat com a model de referència

Es valorarà la inclusió d'imatges o materials que il·lustrin i certifiquin el projecte.

La documentació (formulari + memòria) s'haurà de lliurar en format digital (format word o pdf) al correu electrònic: premimalbaratament@mercabarna.cat

El termini d'admissió de projectes s'obre el 12 de juny i finalitza el 12 de setembre de 2023.

L'acte de presentació i lliurament dels projectes guanyadors tindrà lloc el dia **11 d'octubre de 2023** al Centre Directiu de Mercabarna (c/ Major de Mercabarna, 76).

Es podran presentar empreses i organitzacions **amb seu social a Catalunya**. No es podran presentar empreses o iniciatives que hagin estat premiades en edicions anteriors del present premi.

4. PARÀMETRES A VALORAR

Per a la selecció dels projectes guanyadors, es tindran en compte els següents tres paràmetres **(total 50 punts)**.

Millor iniciativa de prevenció del malbaratament alimentari:

- a) Abast de l'**impacte positiu** de la mesura/iniciativa (20 punts):
- **Impacte ambiental:** Explicar la incidència positiva de la/es mesura/es sobre l'ús del sòl, de l'aigua (petjada hídrica), canvi climàtic (petjada de carboni) o sobre la biodiversitat.
 - **Impacte social:** Explicació i indicadors sobre l'impacte que la mesura/iniciativa/projecte genera en la societat. Exemples a títol enunciatiu: problemes socials que se solucionen o que es minimitzen; canvi d'hàbits positius que provoca en les diferents baules de la cadena; nombre de tones d'aliments malbaratats que es redueixen o es recuperen, nombre de persones beneficiades per la iniciativa, etc.
 - **Impacte econòmic:** Explicar la quantificació econòmica de l'estalvi que genera la reducció de malbaratament amb la/es iniciativa/es, així com la quantificació de la reducció del cost de la gestió de residus.
- b) El nombre dels **diferents (diversitat) actors implicats en les diferents baules de la cadena de valor**. La signatura de l'acord per totes les parts (10 punts).
- c) **Quantificació d'aliments malbaratats reduïts** com a conseqüència de la implementació de la mesura. Definició del pla de quantificació i d'indicadors qualitius i quantitius (10 punts)
- d) **Replicabilitat, escalabilitat i viabilitat econòmica** de la mesura, per tal que pugui servir de model de bona pràctica per a tercers, que orienti la capacitat de creixement de l'impacte de la mateixa i per valorar les oportunitats d'implementació (10 punts).

Millor innovació tecnològica contra el malbaratament:

- a) Abast de l'**impacte positiu** de la mesura/iniciativa (10 punts):
- **Impacte ambiental:** Explicar la incidència positiva de la/es mesura/es sobre l'ús del sòl, de l'aigua (petjada hídrica), canvi climàtic (petjada de carboni) o sobre la biodiversitat.
 - **Impacte social:** Explicació i indicadors sobre l'impacte que la mesura/iniciativa/projecte genera en la societat. Exemples a títol

enunciatiu: problemes socials que se solucionen o que es minimitzen; canvi d'hàbits positius que provoca en les diferents baules de la cadena; nombre de tones d'aliments malbaratats que es redueixen o es recuperen, nombre de persones beneficiades per la iniciativa, etc.

- **Impacte econòmic:** Explicar la quantificació econòmica de l'estalvi que genera la reducció de malbaratament amb la/es iniciativa/es, així com la quantificació de la reducció del cost de la gestió de residus.
- b) **La innovació de la mesura/iniciativa/projecte.** Es valorarà que la/es mesura/es siguin originals, i que en el seu desenvolupament s'hagin aplicat solucions tecnològiques innovadores (10 punts).
- c) **Quantificació d'aliments malbaratats reduïts** per la iniciativa en els casos concrets on s'hagi implementat i el % que aquest representa respecte al seu mercat (10 punts)
- d) **Viabilitat econòmica / capacitat de finançament** (10 punts)
- e) **Replicabilitat, escalabilitat i viabilitat econòmica** de la mesura, per tal que pugui servir de model de bona pràctica per a tercers, que orienti la capacitat de creixement de l'impacte de la mateixa i per valorar les oportunitats d'implementació (10 punts).

Millor iniciativa d'innovació social per l'aprofitament alimentari:

- a) Abast de **l'impacte positiu** de la mesura/iniciativa (15 punts):
- **Impacte ambiental:** Explicar la incidència positiva de la/es mesura/es sobre l'ús del sòl, de l'aigua (petjada hídrica), canvi climàtic (petjada de carboni) o sobre la biodiversitat.
 - **Impacte social:** Explicació i indicadors sobre l'impacte que la mesura/iniciativa/projecte genera en la societat. Exemples a títol enunciatiu: problemes socials que se solucionen o que es minimitzen; canvi d'hàbits positius que provoca en les diferents baules de la cadena; nº de tones d'aliments malbaratats que es redueixen o es recuperen, nombre de persones beneficiades per la iniciativa, etc.
 - **Impacte econòmic:** Explicar la quantificació econòmica de l'estalvi que genera la reducció de malbaratament amb la/es iniciativa/es, així com la quantificació de la reducció del cost de la gestió de residus.
- b) **Pla d'aprofitament alimentari** d'excedents produïts en les diferents baules de la cadena, de la mesura/iniciativa/projecte. Es valorarà la seva concreció, i que en el seu desenvolupament s'hagin aplicat interaccions socials i/o tecnologies innovadores (15 punts).
- c) El nombre dels **diferents (diversitat) actors implicats** (10 punts).
- d) **Replicabilitat, escalabilitat i viabilitat econòmica** de la mesura, per tal que pugui servir de model de bona pràctica per a tercers, que orienti la capacitat de creixement de l'impacte de la mateixa i per valorar les oportunitats d'implementació (10 punts).

El Premi podrà ser declarat desert si així ho consideren les persones membres del jurat.

5. JURAT

El Jurat dels Premis Paco Muñoz està format per persones i organitzacions rellevants en la lluita contra el malbaratament alimentari dels àmbits públic i privat:

- **Pilar Chiva**, directora de l'Àrea de economia circular de l'Agència de Residus de Catalunya.
- **Glòria Cugat**, subdirectora general d'Inspecció i Control Agroalimentari de la Direcció General d'Empreses Agroalimentàries, Qualitat i Gastronomia del DACC.
- **Laura García-Herrero**, Policy Officer, Joint Research Centre at ISPRA (Italy), European Commission.
- **Eduard Hernández**, responsable de l'Àrea de Tecnologia de la Càtedra UPC-Mercabarna. Professor de l'EEABB, UPC.
- **Fernando Ortega**, president de la Comissió d'Indústries Agroalimentàries del Col·legi Oficial d'Enginyers Agrònoms de Catalunya.
- **Nuria Pedraza**, directora de Comunicació i Relacions Institucionals d' AECOC.

6. ENFOCAMENT DELS "PREMIS MERCABARNA PACO MUÑOZ"

La denominació dels Premis Mercabarna -Paco Muñoz, pretén ser un homenatge a la tasca que va desenvolupar en Paco Muñoz al llarg de la seva trajectòria professional en l'àmbit de la lluita contra el malbaratament alimentari. A més, cal destacar que per a Mercabarna, l'estudi que va realitzar en Paco Muñoz i el seu equip de la PAA l'any 2015, va significar un primer gran pas per quantificar el malbaratament existent a la Unitat Alimentària i establir mesures correctives concretes.

7. PROPIETAT INTEL·LECTUAL DELS PROJECTES

El contingut dels projectes que, de conformitat amb els termes previstos en aquestes bases, es presentin a Mercabarna per tal d'optar als premis "Mercabarna Paco Muñoz", està protegit pels pertinents drets de propietat intel·lectual que corresponen als seus autors.

En aquest sentit, la legitimitat dels drets de propietat intel·lectual corresponents als continguts proporcionats pels participants que optin als premis "Mercabarna Paco Muñoz", ja siguin propis o de tercers que n'hagin autoritzat expressament l'ús i l'explotació, és responsabilitat exclusiva dels participants i en cap cas de Mercabarna.

La facilitació del contingut dels projectes per tal de participar a la convocatòria del premi no constitueix en cap cas una cessió dels drets relatius a la seva titularitat a Mercabarna ni als integrants del jurat previstos a l'apartat tercer, que accediran a les Memòries

presentades pels participants amb la finalitat única i exclusiva de valorar els projectes d'acord amb els paràmetres de l'apartat sisè d'aquestes bases, i d'elegir el guanyador de cada una de les categories premiades.

No obstant això, els participants autoritzen amb caràcter gratuït a Mercabarna, amb la presentació dels seus projectes per tal d'optar als Premis, per tal de fer difusió, en qualsevol suport, ja sigui físic o digital, d'aquells que resultin premiats a través de la seva pàgina web, de la resta de canals de comunicació propis, i de les xarxes socials i mitjans de comunicació. La difusió anirà sempre acompanyada de la menció a l'autor o autors del projecte.

8. DOTACIÓ DEL PREMI

La dotació del premi serà de **5.000 euros** per al guanyador de cada categoria, al qual s'aplicaran la normativa tributària vigent que correspongui.

En el cas dels premis que s'atorguin a les empreses que siguin arrendatàries de superfície o d'espais de la Unitat Alimentària de Mercabarna, o bé titulars del dret d'ús de les parades dels Mercats Centrals, l'import del premi s'executarà a través d'una reducció de les fraccions mensuals de la renda anual per l'arrendament o del cànon anual per a l'autorització d'ús de les parades.

9. PROTECCIÓ DE DADES DE CARÀCTER PERSONAL

Mercabarna actuarà com a responsable del tractament d'aquelles dades de caràcter personal que se li comuniquin en el marc de la presentació, en els termes previstos en aquestes bases, dels projectes per a optar als "Premis Mercabarna Paco Muñoz".

El tractament d'aquestes dades s'efectuarà en els següents termes:

- Finalitat del tractament

Les dades personals es tractaran amb la finalitat de gestionar els premis que es regulen en aquestes bases, tant pel que fa a l'admissió i valoració de les candidatures presentades com a la comunicació dels resultats de la valoració i de la concessió dels corresponents reconeixements.

La base jurídica del tractament és, d'acord amb l'article 6.1.a) del Reglament europeu 2016/679 de Protecció de dades (RGPD) el consentiment, que els interessats manifesten de forma expressa en el moment de presentar les candidatures i acceptar les bases dels premis.

- Comunicació de dades

Les dades personals poden ser comunicades a la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC), en el marc de la col·laboració d'aquesta entitat amb

Mercabarna en el desenvolupament de la Càtedra UPC-Mercabarna per la lluita contra el malbaratament alimentari.

No estan previstes transferències internacionals de dades.

- Terminis de conservació de les dades

Les dades personals es conservaran fins a la resolució dels premis i la comunicació i difusió dels resultats, i el temps addicional que resulti necessari per poder donar resposta a possibles responsabilitats derivades de la tramitació dels premis. No està prevista la comunicació de les dades a terceres parts a excepció dels integrants del jurat.

- Exercici dels drets legalment previstos: Els usuaris titulars de les dades personals poden exercir en tot moment els drets reconeguts al Reglament europeu 2016/679:
 - Sol·licitar l'accés a les seves dades personals.
 - Sol·licitar la seva rectificació o supressió.
 - Sol·licitar la limitació del seu tractament.

Així mateix, poden retirar el consentiment pel tractament expressat amb l'enviament del formulari de presentació dels projectes. La retirada, no obstant, comportarà la retirada de la candidatura a optar als premis, atès que les dades personals facilitades són imprescindibles per a la valoració de les candidatures.

Per exercir qualsevol dels drets mencionats, s'hauran de dirigir al Delegat de protecció de dades per escrit a través de la direcció de correu electrònic dpd@mercabarna.cat, amb acreditació de la seva identitat. Al correu electrònic s'hi haurà d'especificar també el dret que es vulgui exercir i en relació amb quines dades personals.

- Possibilitat de reclamar davant de l'Autoritat de Control: En cas que com a resultat de l'exercici dels drets enunciats existeixin divergències amb l'empresa en relació amb el tractament de les dades, els usuaris poden presentar una reclamació davant de l'Autoritat Catalana de Protecció de dades (APDCAT).
- Seguretat de les dades personals: Amb la finalitat de salvaguardar la seguretat de les dades personals contingudes a les candidatures, els informem que hem adoptat totes les mesures de caràcter tècnic i organitzatiu necessàries per garantir la seguretat de les dades personals subministrades de la seva alteració, pèrdua, i tractaments o accessos no autoritzats.

10. ACCEPTACIÓ DE LES BASES

Aquestes bases es regiran per la legislació espanyola, i la presentació del formulari de sol·licitud de participació en comporta l'acceptació expressa de tot el seu contingut per part dels candidats.

En Barcelona, 12 de juny de 2023